

Městský soud v Praze
Slezská 9
120 00 Praha 2
DOPORUČENĚ

Žalobci:

1. jména...
2.
3.

právně zastoupen Mgr. Luděk Šikolou, advokátem se sídlem.....

Žalovaný:

Městská část Praha 3
(SPS Ingeneering + další žalovaní (stavební společnosti)- ještě musíme zvážit)

Žaloba na ochranu osobnosti

dvojmo

Přílohy:

plná moc
listinné důkazy podle textu

I.

Žalobce 1. užívá na základě nájemní smlouvy se žalovaným (spolu s osobami, žijícími s ním ve společné domácnosti) k bydlení byt č.... xxx, nacházejícím se na pozemku parc. č. ... v katastrálním území ... xxx

- důkaz: nájemní smlouva, výpis z Katastru Nnemovitostí

Žalobce 2. užívá na základě nájemní smlouvy se žalovaným .....

Ve výše uvedených bytových domech, v nichž se nacházejí byty užívané na základě nájemních smluv se žalovaným žalobci (dále /též/ jen „bytové domy“ a „byty užívané žalobci“) proběhly v době od 15.6.2004... **do ?? 8. 2004** stavební práce, spočívající mimo jiné v rekonstrukci bytových jader všech bytů, včetně bytů všech žalobců, a výměně stoupacích šachet ve všech bytech, včetně bytů všech žalobců (dále jen „rekonstrukce“). Investorem (stavebníkem), který provedení těchto stavebních prací ohlásil příslušnému stavebnímu úřadu a zároveň objednatel těchto prací u stavebních společností byl žalovaný.

Během rekonstrukce byly bytových domů odstraňovány staré osinkocementové roury (? potrubí), plnicí před rekonstrukcí funkci vzduchotechniky. Byly rovněž rekonstruovány stoupací šachty ve které byly osinkocementové roury umístěny. V důsledku odstraňování rour ze stoupacích šachet došlo k nahromadění osinkocementového prachu na dně šachty. Ve vestavných (špajzových) skříních v předsíních bytů žalobců byly osinkocementové roury z části zanechány a ponechaná část byla zaslepena. V důsledku provádění výše popsaných prací jsou zaslepené roury ve vestavných skříních v halách bytů žalobců ve špatném technickém stavu a při dalším užívání vestavných skříní dochází k mechanickému

poškození, čímž se roury stávají novým zdrojem azbestových vláken, které se uvolňují do ovzduší bytů žalobců. Osinkocementové roury obsahují (jsou vyrobeny,...) azbestová vlákna.

Bez předchozího upozornění žalobců a bez přijetí jakýchkoliv ochranných opatření byly osinkocementové trubky **po několik dnů?** Rozbity hrubou destruktivní silou na malé kusy přímo v bytech žalujících, mnohdy za přítomnosti jednotlivých nájemníků. Kusy dále byly skladovány buď na hromadě v bytě **jak dlouho?** a posléze odnášeny nebo přímo postupně odnášeny v nezakrytých nádobách před dům. Zde byl vybouraný materiál skladován i několik dní v nezakrytém nízkostěnném kontejneru, umístěném vedle hlavního vchodu o domu. V případě, že byl kontejner plný, byl vybouraný materiál umístěn na zem. Prach v bytě po vybourání byl zametán i několik dní suchou cestou většinou pracujícími dělníky nebo nájemníky bez jakýchkoliv ochranných pomůcek či opatření a to v bytech i na chodbách. Byty byly po celou dobu užívány žalobci a osobami, žijícími s žalobci ve společné domácnosti, v některých případech (včetně dětí)..

Výše uvedeným způsobem demolice rour/potrubí došlo k uvolnění (značného) množství azbestových vláken do prostředí bytů užívaných žalobci a do prostor stoupacích šachet, které se nacházejí v těsné blízkosti těchto bytů Tuto skutečnost potvrdilo i dvojí měření....

První z měření bylo provedeno v září 2004 na opakované žádosti (některých) žalobců (máme písemnou žádost, nebo jen ústně? Druhé měření bylo provedeno v únoru 2005.

V září 2004 bylo provedeno měření přítomnosti azbestových vláken ve vybraných bytech za účelem průzkumu přítomnosti azbestových vláken v bytech nájemníků. Tento odběr zadal technický dozor investora/ žalovaného společnosti Foster Bohemia. Odebírání vzorků probíhalo ve dnech 13.- 29.9. 2004. Z počtu odebraných vzorků který činil cca 110 nadpoloviční většina vzorků prokázala přítomnost azbestu v bytech některých žalujících. Žalobcům a dalším nájemcům bytů v bytových domech byl protokol o měření přístupný pouze k nahlédnutí u Technických Služeb Správa Komunálního Majetku Praha 3, a.s. Písemným žádostem (**DODAT**) žalobců o kopii těchto protokolů nebylo nikdy vyhověno. V té době však majitel (žalovaný) MČ P3 přes výše uvedené výsledky trval na tom, že v bytech žádný azbest není a vše je v pořádku a netřeba činit jakákoliv sanační opatření. (**DODAT**)

Druhé měření, které proběhlo v únoru 2005a bylo provedeno společností Foster Bohemia Z předaného protokolu ze dne 22.2. 2005 bylo potvrzeno, že ve vzorcích odebraných v bytech (žalobců?) se azbestová vlákna nacházejí

Ze závěrů učiněných v odborném stanovisku k užívání bytů po rekonstrukci bytových xxx od Státního zdravotního ústavu, ze dne xxx, strana xxx vyplývá „... s velkou pravděpodobností došlo k uvolňování azbestových vláken do vnitřního prostředí – zejména do ovzduší a poté do prachu. Tuto pravděpodobnost potvrzují výsledky vyšetření prachu.“

Měření nebylo provedeno v bytech všech žalobců, ale vzhledem k tomu, že v průběhu rekonstrukce zacházeli pracovníci společností xxx s osinkocementovými rourami v bytech všech žalobců stejným způsobem, jsou žalobci přesvědčeni, že citované závěry odborného stanoviska ka užívání bytů od státního zdravotního ústavu platí pro situaci v bytech všech žalobců

Další fakta a skutečnosti :

Dne 14.7. 2004 podal žalobce č. 1.... (Vladimír Juptner) stížnost k České inspekci životního prostředí na nedovolené nakládání s odpady společností SPS Ingeneering provádějící rekonstrukci...???. Výsledek: zahájí správní řízení o udělení pokuty.?? **jak dopadlo šetření DODAT**

Dne 6. 9. 2004 byl podatelnou Úřadu městské části Praha 3 přijata stížnost několika žalobců týkající se neutěšených hygienických podmínek v jimi užívaných bytech, vzniklých v souvislosti s rekonstrukcí a manipulací s osinkocementovými rourami. Na tuto stížnost bylo odpověděl dopisem ze dne... 22.9.04 ředitel TS SKM PH3. V odpovědi uvedl: „ Co se týká zajištění bezpečnosti nájemců, komunikací atd. rozhodně není pravdou, že není zajištěna. ... Sám jsem se přesvědčil, že stavby jsou zabezpečeny dobře.... Obecně platí, že s plochou v rámci zařízení staveniště, která je patřičně označena, může firma nakládat v souladu se stavebním povolením, jak chce.“

Dne 19.10. 2004 podala žalobkyně č. ... (Jitka Habalová) stížnost na provádění rekonstrukce domu K Lučinám 6 k Hygienické stanici hlavního města Prahy, v níž si stěžovala především na způsob zacházení s osinkocementovými rourami.

Dne 25.10. 2004 požádala žalobkyně č... (Martina Chmelová) žádost na Hygienickou stanici hlavního města Prahy o přešetření situace zamoření azbestem .

důkazy:

- stavební deník (přesná data kdy a kde se co provádělo)
- smlouva již se zadává práce (rekonstrukce a výměna)
- vyjádření znalce o tom že rozbíjením se opravdu vlákna uvolňují
- fotografie, výslech účastníků/svědků? O tom že to tak opravdu probíhalo
- stížnost starostovi z 6.9.2004
- 22.9. dopis od ředitele ts skm ing Pavla Císaře adresovaný zástupkyni starosty PH3 Mileně Kozumplíkové
- zpráva 21.9. TS SKM Praha 3, a.s. o postupu stavebních prací na objektech K Lučinám 3, 5, 7, 11, 13, 15, 17, 19, 20.
- 22.6.2004 upozornění HS od nějakého nájemníka z domu K Lučinám 19 HS o tom, že se tam demolují osinkocementové roury. **DODAT**
- Další stížnosti z 29,9 (22.10? – J. Habalová) k HS
- stížnost na ČÍŽP (14. 7. 2004)
- stížnost na HS Hl.m.Prahy (12.10.2004)
- stížnost na HS HL.m. Prahy (25.10. 2004 ?)
- 29.12.2004 - Ministerstvo ZP.....najemnici domu K Lucinam, K Chmelnic (Doporučení obrátit se na příslušný stavební úřad a na Českou inspekci ZP.).ještě další stížnosti, nevím jestli jsou relevantní, nemám je)+ ústní stížnosti stavbyvedoucímu(sps ingeneering **DODAT**
- Odborné stanovisko k užívání bytů po rekonstrukci bytových xxx ze dne xxxx, Státní zdravotní ústav
- výslech účastníků (žalobců)
- písemné stížnosti žádosti... o měření **DODAT**
- písemné žádosti o kopie protokolů **DODAT**
- listina již MČ Pha3 tvrdí, že je vše v pořádku **DODAT**
- protokoly o měření/ výsledky měření – má žalovaný a nechce vydat

Nebezpečné vlastnosti, zdravotní rizika

Azbestová vlákna mohou mít po vdechnutí závažný dopad na zdravotní stav. Může se vyvinout azbestóza, rakovina plic (u kuřáků je možnost vzniku rakoviny plic při expozici azbestovým vláknům až 50x vyšší) nebo mezoteliom. Bezpečná úroveň expozice azbestu není známa. Čím je expozice vyšší, tím je také vyšší riziko propuknutí a dalšího rozvoje nějaké choroby s azbestem související. Doba mezi expozicí azbestu a prvními příznaky choroby může být velmi dlouhá – až 30 let.

Azbestová vlákna jsou podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 221/2004 Sb., kterou se stanoví seznamy nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků, jejichž uvádění na trh je zakázáno nebo jejichž uvádění na trh, do oběhu nebo používání je omezeno, nebezpečnou chemickou látkou ve smyslu ust. §2 odst.5 zákona 356/2003Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích, jejíž uvádění na trh je zakázáno. Podle bodu 6 Přílohy č. 2 k vyhlášce č. 221/2004 Sb. je zakázáno rovněž uvádění těchto vláken a výrobků, do nichž jsou tato vlákna záměrně přidávána, do oběhu a jejich používání. Výjimkou je užívání výrobků, obsahujících azbestová vlákna v stávajících zařízeních do doby jejich odstranění nebo ukončení jejich životnosti.

Odpady obsahující azbest jsou podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 381/2001 Sb., , kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů, nebezpečnými odpady ve smyslu ust. § 4 písm. a) zákona č. č. 185/2001 Sb., o odpadech. Nebezpečným odpadem je podle ust. § 6 odst. 1 písm b) zákona o odpadech i odpad, který je s azbestovým pracem či vláknem smíšen nebo znečištěn (příloha č. 5 zákona o odpadech, stanoví seznam složek, které činí odpad nebezpečným. Odpad, který vznikl v důsledku činností popsaných výše v bodě I. této žaloby, byl proto nepochybně nebezpečným odpadem.

Původce nebezpečného odpadu je povinen zajistit v souladu s ust. § 13 odst. 2 zákona o odpadech předepsané označení tohoto odpadu. Podle ust. §16 odst. 1 zákona o odpadech je původce povinen mimo jiné odpady zařazovat a shromažďovat podle druhů a kategorií, zabezpečovat je před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem a vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi Podle odst. 3 citovaného ustanovení může s nebezpečnými odpady nakládat pouze na základě souhlasu věcně a místně příslušného orgánu státní správy.

V ust. § 35 mimo to zákon o odpadech stanoví zvláštní povinnosti při nakládání s odpady z azbestu. Původce odpadů obsahujících azbest a oprávněná osoba, která nakládá s odpady obsahujícími azbest, jsou povinni zajistit, aby při tomto nakládání nebyla z odpadů do ovzduší uvolňována azbestová vlákna nebo azbestový prach a aby nedošlo k rozlití kapalin obsahujících azbestová vlákna. Odpady obsahující azbestová vlákna nebo azbestový prach lze ukládat pouze na skládky k tomu určené. Odpady musí být upraveny, zabaleny, případně po uložení na skládku okamžitě zakryty.

II.

Protiprávnost chování žalovaného a odpovědnost žalovaného

Podle § 3 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, městské části hlavního města Prahy v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem hlavního města Prahy (dále jen „Statut“) vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Podle § 34 ods. 3 téhož zákona městské části nakládají za podmínek stanovených tímto zákonem a Statutem se svěřeným majetkem

hlavního města Prahy a v rozsahu vymezeném tímto zákonem a Statutem vykonávají při nakládání se svěřeným majetkem hlavního města Prahy práva a povinnosti vlastníka. Podle § 17 Statutu (Obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy č. 55/2000 Sb., v platném znění) vykonávají městské části při nakládání se svěřeným majetkem hlavního města Prahy všechna práva a povinnosti vlastníka a rozhodují o všech majetkoprávních úkonech v plném rozsahu, není-li ve Statutu stanoveno jinak. Městské části jsou povinny zajišťovat samostatnou odbornou údržbu svěřeného majetku, odpovídají za technický stav tohoto majetku a vedou jeho účetnictví, majetkovou a odbornou evidenci.

Z citovaných ustanovení zákona č. 131/2000 Sb. a Statutu vyplývá, že městské části hlavního města Prahy, ačkoli nejsou právními osobami, mají tzv. omezenou právní subjektivitu, která jim umožňuje samostatně vystupovat v těch právních vztazích, na něž se vztahuje zmocnění vyplývající ze zákona a Statutu. Mezi tyto právní vztahy patří především ty, které souvisí s nakládáním se svěřeným majetkem hlavního města Prahy. Svěřeným majetkem, na který se citovaná ustanovení vztahují, jsou mimo jiné bytové domy ve vlastnictví hlavního města Prahy, ve kterých bydlím žalobci.

Žalovaný v souladu s citovanými ustanoveními zákona č. 131/2000 Sb. a Statutu vykonává všechna práva a povinnosti vlastníka k bytovým domům, vymezeným v bodě I. této žaloby, v nichž se nacházejí byty, užívané žalobci k bydlení na základě nájemních smluv se žalovaným. Žalovaný je tedy za stav předmětných nemovitostí, za nakládání s nimi a za důsledky, které z tohoto nakládání vznikají, právně odpovědný ve stejném rozsahu, v jakém by byl jinak odpovědný jejich vlastníkem, a to mimo jiné i v rámci právních vztahů s nájemci bytů, které se v těchto nemovitostech nacházejí.

Na žalovaného se tedy v obecné rovině vztahují povinnosti vyplývající z článku 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), podle něž vlastnictví zavazuje, nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy a jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem. Ve vztahu k žalobcům jako nájemcům, užívajícím na základě platných nájemních smluv k bydlení byty v předmětných nemovitostech, se pak odpovědnost žalovaného jako subjektu, vykonávajícího k těmto nemovitostem práva a povinnosti vlastníka, projevuje především v jeho povinnosti – jakožto pronajimatele těchto bytů - zajistit v souladu s ust. § 687 odst. 1 občanského zákoníku jejich nájemcům plný a nerušený výkon práv, spojených s užíváním bytu. Dále je žalovaný podle ust. § 691 povinen odstranit závady bránící řádnému užívání bytu, nebo závady jimiž je výkon nájemcova práva ohrožen.

Stav popsáný výše v bodě I. této žaloby, spočívající v přítomnosti azbestových vláken ve vnitřním prostředí bytů užívaných žalobci na základě nájemních smluv se žalovaným k bydlení, a v žalobci užívaných společných prostorách předmětných nemovitostí představuje podle názoru žalobců od jeho vzniku (**tj. od ...**) trvající porušování právních povinností žalovaného, vyplývajících z citovaných ustanovení občanského zákoníku, vůči všem žalobcům. V tomto porušování svých právních povinností žalovaný stále pokračuje, neboť přes výzvu žalobců nezajistil odstranění závad bránících v řádném užívání bytu, spočívající v přítomnosti azbestových vláken, z jimi užívaných bytů a ze společných prostor předmětných nemovitostí. Žalobci tvrdí, že jimi užívané byty nejsou v důsledku výše uvedených skutečností ve stavu způsobilém k řádnému užívání a že stav těchto bytů závažným způsobem ohrožuje výkon jejich práv, spojených s užíváním těchto bytů.

Důkazy:

žádost o odstranění závad v bytě
posudky

Jednáním žalovaného, popsaným výše v bodě I., resp. důsledky tohoto jednání, byly porušeny i povinnosti vyplývající z dalších právních předpisů. Protože k předmětnému jednání došlo v souvislosti s rekonstrukcí nemovitostí, k nimž žalovaný v souladu s citovanými ustanoveními zákona č. 131/2000 Sb. a Statutu vykonává práva a povinnosti vlastníka, a protože provádění rekonstrukce/stavebních úprav nemovitosti představuje nepochybně jeden ze způsobů výkonu/realizace vlastnického práva (nakládání s předmětem vlastnictví) ve smyslu ust. § 123 občanského zákoníku, je podle názoru žalobců i za tato dále uvedená porušení právních předpisů odpovědný (případně spoluodpovědný) žalovaný.

stavební zákon + obecné požadavky na výstavbu

Podle ust. § 138 a odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, jsou právnické osoby, fyzické osoby a správní orgány jsou povinny při navrhování, umísťování, projektování, povolování, realizaci, kolaudaci, užívání a odstraňování staveb postupovat podle obecných technických požadavků na výstavbu. Podle § 22 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu, musí být stavba navržena a provedena takovým způsobem, aby neohrožovala život, zdraví a zdravé životní podmínky jejich uživatelů ani uživatelů okolních staveb. Podle ust. § 29 odst. 1 této vyhlášky se stavby nebo jejich části musí odstraňovat (bourat, demontovat, popřípadě přemísťovat) tak, aby v průběhu prací nedošlo k ohrožení bezpečnosti, života a zdraví osob. Podle odst. 4 téhož ustanovení musí být suť a odpadový materiál z odstraňovaných staveb odstraňovány neprodleně a nepřetržitě tak, aby nedocházelo k narušování životního prostředí. Provedením rekonstrukce způsobem, popsaným výše v bodě I., resp. následky tohoto jednání, porušil dle názoru žalobců stavebník, tedy žalovaný, své právní povinnosti, vyplývající z citovaných ustanovení vyhlášky o obecných požadavcích na výstavbu, resp. stavebního zákona.

Podle ustanovení § 22 odst. 1 písm a), b), e) a g) vyhlášky č. 137/1998 Sb. musí být dále stavba navržena a provedena takovým způsobem, aby neohrožovala životní prostředí nad limity obsažené ve zvláštních předpisech, a to mimo jiné následkem uvolňování látek nebezpečných pro zdraví a životy osob a zvířat, přítomností nebezpečných částic v ovzduší, znečištěním vzduchu a půdy nebo nedostatečného zneškodňování tuhých nebo kapalných odpadů. I tato povinnost byla podle názoru žalobců provedením rekonstrukce způsobem popsaným výše v bodě I. porušena, a to především v souvislosti s porušením povinností stanovených pro nakládání s materiály a produkty obsahujícími azbest podle zákona o ovzduší, zákona o odpadech a jejich prováděcích předpisů.

o ochraně ovzduší

Podle bodu 3.2 nařízení vlády č. 353/2002 Sb., kterým se stanoví emisní limity a další podmínky provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší patří mezi zvláště velké stacionární zdroje znečišťování ovzduší ve smyslu ust. § 2 písm. c) tohoto nařízení a § 4 odst. 4 písm. a) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, mimo jiné

- a) práce s azbestem nebo s produkty obsahujícími azbest,
- b) demolice budov, konstrukcí a instalací obsahujících azbest,
- c) odstraňování azbestu nebo materiálů obsahujících azbest, které by mohly vést k uvolnění azbestových vláken.

Činnosti popsané výše v bodě I. žaloby tedy nepochybně naplňovaly definici zvláště velkého stacionárního zdroje znečišťování ovzduší podle citovaných ustanovení zákona o ochraně ovzduší a nařízení vlády č. 353/2002 Sb.

povinnosti provozovatele

Provozovatelé zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší jsou podle ust. § 11 odst 1 písm a) zákona o ochraně ovzduší dodržovat podmínky ochrany ovzduší, stanovené orgánem ochrany ovzduší v povoleních vydaných podle § 17 zákona o ochraně ovzduší. Povolení podle ust. § 17 odst. 1 písm c) zákona o ochraně ovzduší vyžadují mimo jiné změny staveb zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Podle názoru žalobců vyžaduje povolení podle tohoto ustanovení i taková změna stavby, která je sama o sobě (jakožto činnost) zvláště velkým stacionárním zdrojem znečišťování ovzduší (viz výše). Žalovaný před provedením rekonstrukce způsobem popsaným výše v bodě I. žaloby o povolení orgánu ochrany ovzduší podle ust. § 17 odst. 1 písm c) zákona o ochraně ovzduší nepožádal. Nemohl proto rovněž splnit povinnost, vyplývající z ust. § 11 odst. 1 písm a) tohoto zákona. Obě tyto skutečnosti představují podle názoru žalobců porušení právních povinností žalovaného.

Podle ust. § 11 odst 1 písm b) zákona o ochraně ovzduší jsou provozovatelé zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší dále povinni dodržovat emisní limity (§ 2 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně ovzduší) pro jednotlivé znečišťující látky. Obecný emisní limit pro azbest je uveden v bodě 2.1 vyhlášky č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování. Demolice budov, konstrukcí a instalací obsahujících azbest a odstraňování azbest nebo materiálů obsahujících azbest z nich, které by mohly vést k uvolnění azbestových vláken nebo prachu, musí být podle tohoto ustanovení prováděny v izolovaném prostředí, jehož prostor je oddělen od vnějšího ovzduší. Doprava a ukládání odpadu obsahujícího azbestová vlákna nebo prach musí být zabezpečena tak, aby nedošlo k jejich uvolnění do ovzduší. Ze skutečností, uvedených výše v bodě I. žaloby vyplývá, že rovněž právní povinnosti vyplývající z tohoto ustanovení, resp. z ust. § 11 odst. 1 písm b) zákona o ochraně ovzduší, nebyly splněny.

o odpadech

Ze skutečností, uvedených výše v bodě I. žaloby vyplývá, že rovněž právní povinnosti vyplývající z citovaných ustanovení zákona o odpadech, nebyly splněny..

obecné povinnosti – ochrana ŽP

Výše uvedená porušení obecně závazných právních předpisů, upravujících některé aspekty ochrany lidského zdraví a jednotlivých složek životního prostředí před jejich ohrožováním mimo jiné nakládáním s materiály a látkami, obsahujícími azbestová vlákna, došlo konečně podle názoru žalobců rovněž k porušení povinnosti neohrožovat a nepoškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem, zakotvené v článku 35 odst. 3 Listiny, a na ni navazující povinnosti předcházet (především opatřeními přímo u zdroje) znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí, stanovené v ust. § 17 odst. 1 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění, a počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí, ve smyslu ust. § 415 občanského zákoníku. (k pojmu „životní prostředí“ srov. § 2 zákona č. 17/1992 Sb., podle něž je životním prostředím vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje).

Všechny naposledy citované právní povinnosti jsou v citovaných ustanoveních formulovány jako povinnosti zavazující „každého“. Podle názoru žalobců je nutno tato ustanovení vykládat tak, že zavazují každého, jehož faktické a právní postavení v určité situaci umožňuje, aby uvedené povinnosti svým jednáním splnil – zejména pak tehdy, jestliže mu zároveň zvláštní právní předpisy v dané situaci ukládají

specifické dílčí povinnosti. Z výše citovaných ustanovení zákona č. 131/2000 Sb., Statutu a § 123 občanského zákoníku podle názoru žalovaných vyplývá, že žalovaný jako subjekt, vykonávající práva a povinnosti vlastníka k nemovitostem, vymezeným v bodě I. této žaloby, porušil svým jednáním, resp. nečinností s rekonstrukcí... (mimo výše uvedených) i právní povinnosti, vyplývající z článku 35 odst. 3 Listiny, § 17 odst. 1 zákona č. 17/1992 Sb. a § 415 občanského zákoníku.

III.

Podle článku 10 odst. 2 má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence zaručuje každému i článek 8 odst. 1 Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Podle článku 31 Listiny má každý právo na ochranu zdraví.

Základní práva, vyplývající z těchto ustanovení Listiny a Úmluvy, zaručuje a provádí mimo jiné ust. § 11 občanského zákoníku, podle něž má každá fyzická osoba právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Právo na ochranu soukromí jako jedno z dílčích „osobnostních“ práv, jejichž demonstrativní výčet je v § 11 občanského zákoníku obsažen, zahrnuje i ochranu před vnějším neoprávněným zasahováním jiných subjektů do soukromí fyzické osoby, které nepříznivě ovlivňuje rozvoj fyzické a psychické integrity její osobnosti.

Podle názoru žalobců je zřejmé, že citovaným ustanovením občanského zákoníku je chráněno mimo jiné právo fyzických osob na nerušené a „bezpečné“ bydlení v prostorech, k jejichž užívání k tomuto účelu jsou tyto osoby na základě jakéhokoli právního titulu oprávněny, tedy i právo nájemce a osob bydlících s ním ve společné domácnosti užívat k bydlení byt, k jehož užívání jsou oprávněni na základě platné nájemní smlouvy.

Právo na ochranu osobnosti, zejména zdraví a soukromí jako dílčích „složek“ tohoto práva, úzce souvisí i s právem každého na příznivé životní prostředí, jež je zaručeno v článku 35 odst. 1 Listiny (toto ustanovení Listiny ve smyslu jejího článku 41 odst. 1 provádějí mimo jiné výše citovaná ustanovení stavebního zákona, zákona o ochraně ovzduší, zákona o odpadech a jejich prováděcích předpisů, která byla porušena v důsledku provedení rekonstrukce způsobem popsáným výše v bodě I.. Souvislost mezi právem na ochranu soukromého a rodinného života ve smyslu článku 8 odst. 1 Úmluvy a právem na příznivé životní prostředí (resp. právem na ochranu před protiprávními a škodlivými zásahy do životního prostředí) potvrdil v řadě svých rozhodnutí i Evropský soud pro lidská práva (dále jen ESLP). Právo na ochranu soukromého a rodinného života zahrnuje podle názoru ESLP i ochranu před přímými a bezprostředními účinky emisí různého druhu, které nepříznivě ovlivňují zdravé životní prostředí a celkové blaho fyzických osob, čímž je zbavují možnosti pokojného užívání obydlí a ve svých důsledcích poškozují jejich soukromý a rodinný život.

V této souvislosti lze dále poukázat na nález Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 70/97 (č. 8/96 Sb. n. a us. ÚS ČR) podle něž skutečnost, že životní prostředí je veřejným statkem (hodnotou), nevylučuje existenci subjektivního práva na příznivé životní prostředí, jakož i práva v zákonem stanoveném rozsahu se jej domáhat. V souladu s naznačenou souvislostí mezi ochranou před závažnými protiprávními zásahy do životního prostředí a ochranou soukromí jako součástí „osobnosti“ fyzické osoby jsou žalobci přesvědčeni, že jednou z forem, jak se tohoto práva domáhat, může být právě žaloba na ochranu osobnosti.

IV.

Jako neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti lze označit takové jednání, které zasahuje do práv chráněných ustanovením § 11 občanského zákoníku a je v rozporu s povinnostmi původce zásahu, stanovenými právním řádem (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR č.j. Cdon 18/95 ze dne 29.5.1995, R 46/1995, a další).

Z výše ad I. a II. uvedených skutečností dle názoru žalobců jednoznačně vyplývá, že v souvislosti s rekonstrukcí porušil žalovaný řadu svých povinností, vyplývajících z výše citovaných ustanovení obecně závazných právních předpisů.

Na základě argumentace obsažené výše ad III. jsou žalobci přesvědčeni, že protiprávní jednání žalovaného, v jehož důsledku došlo k uvolnění azbestových vláken do vnitřního prostředí bytů žalobců a vnitřních prostor bytových domů, a v souvislosti s tím ke snížení kvality bydlení, soukromého a rodinného života žalobců a ohrožení životního prostředí, jakož i nečinnost žalovaného, který přes opakované výzvy odmítl popsany protiprávní stav odstranit, představuje zásah do práva žalobců na ochranu jejich soukromí, případně i zdraví, a tím i neoprávněný zásah do práva žalobců na ochranu jejich osobnosti ve smyslu ustanovení § 11 občanského zákoníku.

Podle ust. § 13 odst. 1 občanského zákoníku má fyzická osoba má právo se domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

Jak vyplývá ze skutečností uvedených výše v bodě I., důsledky porušení právních povinností žalovaného, spočívající v zamoření bytů užívaných žalobci azbestovými vlákny stále trvají. Prvořadým oprávněným zájmem a právem žalobců jehož ochrany se touto žalobou domáhají, je uvedení jimi užívaných bytů a společných prostor nemovitostí, v nichž se tyto byty nacházejí, do stavu způsobilého k řádnému užívání, resp. neohrožujícího zdraví a soukromí žalobců, a to odstraněním nebo fixací azbestových vláken a jejich zdrojů. Toto právo podle přesvědčení žalobců ke dni podání žaloby vyplývá jak z ust. § 687 odst. 1, tak z ust. § 11 a § 13 odst. 1 občanského zákoníku (ve spojení s článkem 10 odst. 2 Listiny a článkem 8 odst. 1 Úmluvy).

Vzhledem k výše uvedené skutečnosti, že žalobci hodlají v nejbližší době využít možnosti k nabytí jimi užívaných bytů do svého vlastnictví, aniž se přitom chtějí svého práva na vyčištění těchto bytů s společných prostor žalovaným vzdát, domáhají tohoto práva ve smyslu § 13 občanského zákoníku, tedy jako práva na upuštění od (trvajících) neoprávněného zásahu práva na ochranu osobnosti a na odstranění následků tohoto zásahu.

V.

Z výše uvedených důvodů žalobci navrhuji, aby soud vydal tento

rozsudek:

I. Žalovaný je povinen do 15 dnů od právní moci rozsudku zajistit odbornou demontáž, sanaci a likvidaci osinkocementové roury nalézající se ve vestavné skříni v předsíni bytu... /odborným způsobem společností zabývající se likvidací a sanací azbestu.

- II. Žalovaný je povinen do 15 dnů od právní moci rozsudku zajistit odbornou sanaci /odstranění/vyčištění veškerých místností/prostory bytu a prostory větrací šachty včetně dna šachty/ konce ve sklepních prostorách.... od respirabilních vláken azbestu společností zabývajících se likvidací a sanací azbestu.
- III. Žalovaný je povinen zajistit náhradní ubytování pro všechny členy domácnosti.... dobu provádění demontáže, sanace a likvidace přesáhne-li doba demontáže, sanace či likvidace časový úsek delší než 15 hodin.
- IV. náhrada nákladů

podpis